

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามข้อ ๔๒ และข้อ ๔๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕
(กรณีอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มอบหมายให้
ผู้ปฏิบัติราชการแทนเข้าประชุมคณะกรรมการอำนวยการครุสภา)

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๒๐๓/๓๓๙๗ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า กระทรวงศึกษาธิการได้ขอให้ คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเป็นในปัญหาข้อกฎหมายว่า ในกรณีอธิการบดีสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าซึ่งเป็นกรรมการอำนวยการครุสภาโดยตำแหน่ง ได้มอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรให้ นายพิชัย อังจันทร์เพ็ญ ผู้รักษาการในตำแหน่งรองอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเข้าประชุมคณะกรรมการอำนวยการครุสภาแทน จะเป็นการถูกต้องตามข้อ ๔๔ วรรคสาม แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือไม่ โดยมีความละเอียดตามสำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ.๐๒๐๔/๔๖๘๙ ลงวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ และหนังสือสำนักงานครุสภา ที่ ศส.๐๑๐๑/๒๑๐๒๙ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ สรุปความได้ว่า คณะกรรมการอำนวยการครุสภามีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่าย คือฝ่ายหนึ่งเห็นว่า อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าจะมอบหมายให้นายพิชัย อังจันทร์เพ็ญ ผู้รักษาการในตำแหน่งรองอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเข้าประชุม คณะกรรมการอำนวยการครุสภาแทนไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้รักษาการแทนในกรณีที่ตำแหน่งอธิการบดีว่างลงหรือไม่อาจปฏิบัติราชการได้ อีกฝ่ายเห็นว่า นายพิชัย อังจันทร์เพ็ญ เข้าประชุมคณะกรรมการอำนวยการครุสภาแทนอธิการบดีได้ เมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีตามข้อ ๔๒ วรรคหนึ่ง ประกอบกับข้อ ๔๔ วรรคสาม แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และกระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า นายพิชัย อังจันทร์เพ็ญ ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากอธิการบดี นั้นเข้าประชุม คณะกรรมการอำนวยการครุสภาได้ตามข้อ ๔๔ วรรคสาม แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ แต่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย กระทรวงศึกษาธิการจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นประกอบกับคำสั่งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ที่ ๒๖/๒๕๑๖ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๖ เรื่องมอบอำนาจให้รองอธิการบดีปฏิบัติราชการแทน และบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า ตามนัยของมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พ.ศ. ๒๕๑๔ ที่บัญญัติว่า ให้สถาบันเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นกรมใน

กระทรวงศึกษาธิการ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติว่า ภายใต้บังคับ มาตรา ๑๔ ให้ถือว่าอธิการบดีเป็นอธิบดี และรองอธิการบดีเป็นรองอธิบดี ทั้งนี้ตามกฎหมายว่า ด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎหมายอื่น ๆ ฉะนั้น คำสั่งดังกล่าวซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจ ตามข้อ ๔๒^๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ โดย อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้ามอบหมายให้ นายพิชัย อังจันทร์เพ็ญ ซึ่งเป็นผู้ รักษาการในตำแหน่งรองอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีในเรื่องงานของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าที่เกี่ยวกับครุสภา จึงเป็นกรณีตามนัย ตามข้อ ๔๔ วรรคสาม แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ที่บัญญัติว่า ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มี อำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนทำหน้าที่กรรมการ หรือมี อำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทน หรือปฏิบัติ ราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี ฉะนั้น เมื่อนายพิชัย อังจันทร์เพ็ญ ซึ่งรักษาราชการในตำแหน่ง รองอธิบดี และกฎหมายให้ถือว่าเป็นรองอธิบดี ได้รับมอบหมายจากอธิการบดีซึ่งกฎหมายให้ถือ ว่าเป็นอธิบดี นายพิชัย อังจันทร์เพ็ญ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน จึงเข้าประชุมในคณะกรรมการ อำนาจการครุสภาตามพระราชบัญญัติครุ พุทธศักราช ๒๔๘๘ ในฐานะกรรมการได้

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

^๑ ข้อ ๔๒ ในกรณีที่กรมใดมีรองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดีหรือมีทั้งรองอธิบดีและผู้ช่วยอธิบดี อธิบดีจะมอบหมายให้รองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีก็ได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิบดีเป็น ผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิบดีหลายคน ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งรองอธิบดีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษา ราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้ง ข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดี หรือข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่า ขึ้นไปคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน แต่ถ้านายกรัฐมนตรีสำหรับสำนักนายกรัฐมนตรีหรือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเห็นสมควรเพื่อความเหมาะสมแก่การรับผิดชอบการปฏิบัติราชการในกรม นั้น นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะแต่งตั้งข้าราชการคนใดคนหนึ่งคนใดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารอง อธิบดีหรือเทียบเท่าเป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ อธิบดีจะ แต่งตั้งข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดี หรือข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือ เทียบเท่าขึ้นไป เป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่อธิบดีจะพึงปฏิบัติหรือ ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็น อย่างอื่น อธิบดีจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนอธิบดี ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และให้ทำเป็นคำสั่งและ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เลขที่การคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๑๖